MAKING AVAILABLE QUALITY SMALL MILLETS BULK PRODUCTS AT AFFORDABLE PRICE

THE EXPERIENCE OF KTL

By

T.DHANABALAN

Date: 16.02.2018

Venue: Hotel Gateway Pasumalai,Madurai **Small Millets**

Food of the Future Food of the Past What Happened in between?

Investigative study on "Value Chain of Small Millets".

Findings of the Study Trends in Small Millets

- Cultivated Area has come down to 5 lakhs ha in2005 from55 lakhs ha in 1955
- Production has come down to 5 lakhs MT from22 Lakhs MT in 1955.
- Shift in cultivation from Small Millets to other millets
- Less importance given on R & D for Small millets
- Absence of Policy support like MSP
- Consumption also reduced because of laborious techniques for processing
- Distribution of Rice and Wheat through PDS
- Free distribution of Rice in Tamilnadu through PDS worsened the scene.

Findings of the Study

Activities	Findings	Interventions needed
Production	Decline in - Area & Production -From 53 lakhs to one lakh hectare -22 lakh tonnes to 5 lakh tonnes	-Motivate the farmers to cultivate the cultivable Fallows -Enhancement of Productivity
Storage	Lack of storage Facility -With Farmers -Village Level	 -Practice of storing samai in home in Jawadhu hills is to be practiced in other areas. -Common Storage facilities to be created
Processing	 - Cumbersome local methods - Lack of processing mills in the village itself 	- Providing small machineries for destoning,dehusking and polishing
	Maximum 10 chain actors	- Shortening the chain actors from 10 up to 3 to reduce the price spread.
	Poor shelf life Transportation cost to processing mills to Nashik is higher	 Awareness on better storage methods Introducing vacuum packing for polished grains Motivate the local mills to do full processing. for local markets

Findings of the Study –Contd...

Activities	Findings	Interventions needed
Value Addition	Non awareness of different recipes	 Awareness creation Programmes Demonstration and training on recipes
Marketing	Higher cost price of the product due to more chain actors	 Reducing the price spread by minimizing the number of chain actors. Marketing locally
	Higher transportation cost from mills to consumer	-Approaching the Govt. for the policy changes
	Lack of Minimum Support Price(MSP) Less awareness about the nutritive	- Conduct more awareness programme
	value of small millets in south	 Opening more retail outlets Promote direct sales to the consumers
	Non availability of the processed small millet rice in all locations	

Constraints in Marketing of Small Millets

• Market constraints such as

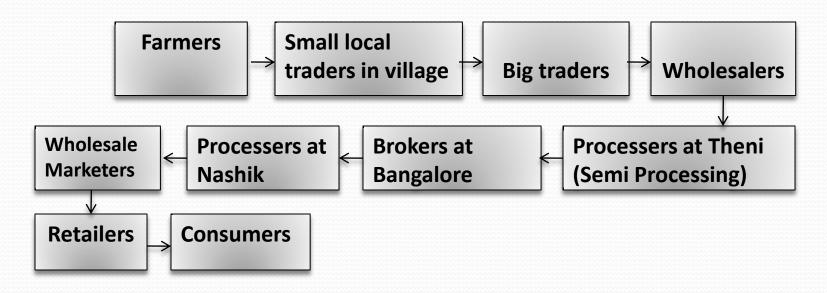
- -absence of established markets
- -lack of access to the markets
- -lack of infrastructures for processing
- lack of knowledge on recipes
- -standardization of recipes
- -absence of a predominant value chain as for other cereals
- -about 10 actors between Producer to Consumer

Action taken on the interventions needed

1. Shortening of Value chain to reduce price spread 2.Conducting promotional programmes to create awareness among the people on Creating awareness on Nutritional aspects of consuming Small Millets **Developing recipes** Conducting promotional activities to popularize Small Millets Promotion of Small Millets by identifying new channels for marketing

Shortening of Value chain to reduce price spread

Chain Actors in Small Millets(Barnyard Millet)

Model Planned

Existing Model

Promotional Programmes By **KTL**

Promotion of Small Millets Media Coverage Article in Dinamalar

<u>டுத்தக் டுத்த</u>க் **"நெல்லுச் சோ**நா"

நீதம் மித்தம் நெல்லுச்சோறு சாப்பிட்டால்... நீதம் மித்தம் நெல்லுச்சோறு சாப்பிட்டால்... அரிசிச் சோறோடு சிறு, குறுந்தானியங்களான வரகு, தினை, சாமை, குதிரைவாலி அரிசி, கேழ்வரகு, கம்பு உணவுகளை சாப்பிட்டால், உடல் வனப்பு பெறும்'' என்கிறார், மதுரை தானம் அறக்கட்டளையின் களஞ்சியம் தொழிலக முதன்மை செயல் அலுவலர் தனபாலன். சிறுதானியத்தில் 28 வகை சமையலை, டி.வி.டி.,யாக வெளியிட்டுள்ளார். உங்களுக்காக, இங்கே சில மெனுக்கள்:

குதிரைவாலி கேசரி

சிலருக்கு கேசரி என்றாலே, ரவையை நினைத்து அலர்ஜியாக இருக்கும். ரவை போல சிறுதுகளாக இருக்கும் குதிரைவாலி, மணமா கவும், சுவையாகவும் இருக்கும். குதிரைவாலி ஒரு கப், வெல்லம் ஒன்றரை கப், தண்ணீர் 3 கப், நெய், முந்திரி, உலர் திராட்சை தேவைக்கேற்ப.

தன்னீரில் வெல்லம் சேர்த்து நன்கு கொதிக் கவிட வேன்டும். வாணலியில் இரண்டு ஸ்பூன் நெய் சேர்த்து முந்திரி, திராட்சையை வறுத்தெ டுக்கவும். அதே நெய்யில் அரிசியை சேர்த்து நல்ல மணம் வரும் வரை வறுக்க வேண்டும். இதனுடன் வெல்லத் தண்ணீர் சேர்த்து கெட்டியாகும் போது, நெய் விட்டு கிளறி முந்திரி, திராட்சை துரவி அலங்கரிக்கலாம்.

தோசை, பணியாரம்

வரகு, சாமை, குதிரைவாலி, தினை, கம்பு, கேழ்வரகு அனைத்தும் சேர்த்து 4 கப் அளவு, உளுந்து ஒரு கப், வெந்தயம் 3 டீஸ்பூன், எண்ணெய், உப்பு.

உளுந்தை தனியாகவும், மற்ற தானி யங்களை ஒன்றாக ஆறு மணி நேரம் ஊற வைத்து, அரைத்து உப்பு சேர்த்து, எட்டு மணி நேரம் புளிக்கவிட வேண்டும். இதை தோசையாக ஊற்றி எடுக்கலாம். அல்லது வெங்காயம், கேரட், தக்காளி, கடுகு, உளுந்து தாளித்து ஊத்தப்பமாக செய் யலாம். இதனுடன் வெல்லம், ஏலம், சுக்கு சேர்த்தால் இனிப்பு பணியாரம் தயார். அல்லது கடுகு, உளுந்து, கடலைபருப்பு, கறிவேப்பிலை, பச்சைமிளகாய் தாளித்து காரப் பணியாரம் செய்யலாம்.

சாமை தயிர் சாதம்

வழக்கமான அரிசி சாதம் போல, குக்கரில் தண்ணீர் விட்டு சாமையை குழைய வேகவைக்க வேண்டும். அதிகம் புளிக்காத தமிர், உப்பு சேர்த்து நன்கு கலக்க வேண்டும். கடைசியாக கடுகு, உளுந்து, கேரட், பச்சைமிளகாய், கறிவேப்பிலை, மல்லிதழை தாளித்து துரவ வேண்டும். இன்னும் மெனுக்களை தெரிந்து கொள்ள வேண்டுமா... டி.வி.டி., வாங்கலாம். அங்கேயே குறுந்தானியங்களையும் வாங்கலாம். தொடர்புக்கு: 0452 – 230 1112.

Media Coverage Contd...

அனைத்து சத்துகளும் நிறைந்த உணவுகள்

சிறுதானிய சாகுபடிக்கு மானாவாரி நீலங்களை தயார்படுத்துதல்

தற்போது சிறுதானியங்களின் மகத்துவம் உணரப்பட்டு வருகி றது. சிறுதானியங்களான கேழ்வரகு, வரகு, குதிரைவாலி, தினை,

ஆகியவற்றுக்கு OLOGO THE நல்ல வரவேற்பு இருக்கிறது. மானாவாரியாக கிடக்கும் விளைநிலங்க சிறுதானிய ளுக்கு உயிரூட்டினால் அதிக அளவில் சிறுதானியங்களை உற்பத்தி செய்ய முடியும். ஒருங்கிணைந்த திட்டத்தை கடைபிடிப்பதன் மூலம் தென் மாவட்டங்களில் கைவிடப் பட்ட மானாவாரி நிலங்களை பின் இம் விளைச்சலுக்கு கொண்டு வரமுடியும்.

ஊட்டச் சத்துக்கள்

உடலின் எலும்புமண்டலத்தை நூக்குவது கண்ணாம்புச் சக்து. நூறு கிராம் கேழ்வதலில் 344 மி.கி சுன்ணாம்பு சத்து இருக்கிறது. நீரிழிவால் பாதிக்கப்பட் டவர்களுக்கு கேழ்வரகு சிறந்த தானியம். தமிழர்களின் பண்டைய உணவில் வர குக்கு சிறப்பிடம் உண்டு, வரகில் கண் ணாம்புச் சத்து, இரும்பு, புரதங்கள், தாதுக்கள் நிறைந்துள்ளன. மாதனிடாய்க் கோளாறுகளை தீர்க்கவும், உடல் எடையை ரோக வைக்கவும் வரகுக்கு நிகர் வரகு தான்.

கோதுமையை விட ஆறு மடங்கு நார்ச் சத்து குதினைவானியில் நிறைந்திருக்கிறது. சோறு, இட்ளி, பொங்கல், தோசை உன்பட பல்வேறு விதமான உணவுகளையும் குதி ரைவானைய கொண்டு செய்ய முடியும். குதிரை வாளி சோற்றுடன் கோழி அல்லது ஆட்டிறைச்சி குறம்பை கலத்து சாப்பிட் டால் அதன் சுவை அபாரமானது. சூதிரை வானிச்சோற்றில் ஊறிய தண்ணீரை மறு நாள் நீராகரமாக மோர், எலுமிச்சை சாறு கலத்து குடித்தால் உடல் குளிர்ச்சியாக இருக்கும். கோடை காலத்திற்கு உடலுக்கு ஏற்ற பானம் இது. குறிஞ்சி நிலக்கடவுளான முருகணின் உணவாக இருப்பது தினை.

தினையில் கொழுக்கட்டை, தோசை, அடை, என்னோதரை, உப்புமா செய்ய லாம். குழந்தைகளுக்கு சத்துள்ள உணவு என்றால் தினை தான். குழந்தைகளின் உடலை வலுவாக்கும்.

சாமை, புஞ்சைத் தானியங்களில் சிறப் பானது. உடலில் சர்க்கரையின் அளவை கட்டுக்குள் வைக்க சிறந்த உனவு என்ப தால் சர்க்கரை நோயானிகளுக்கு ஏற்ற தானியம் இது. வயிற்றுக் கோளாறுகனை சரி செய்ய சாமை மிகவும் சிறந்தது.

விவசாயிகளின் பங்கு

பல ஆண்டுகளாக சிறதாளியங்கள் பாரம்பரியமான உணவாக இருந்தது. மக்க ளின் உணவு பழக்கத்தில் சிறுதானியங்கள் அதிக அளவில் இடம் பெற்றன. ஆனால் இடையில் ஏற்பட்ட தொய்வு காரணமாக சிறுதானியங்களின் நுகர்வு குறைந்தது. இதனால் சிறுதானிய விவசாயிகளும் இந்த

வகை தானியங்களின் சாகுபடியை கைவிட் டனர். இதனால் சிறுதானியங்களை விளை வித்த மானாவாரி நிலங்கள் புதரக்காடாக மாறிவிட்டன.

இந்த நிலையில் தற்போது சிறுதானி யங்களின் மகத்துவம் உணரப்பட்டு வருகி றது. இதனால், மீண்டும் விவசாயிகள் மானாவாரி நிலங்களை சிறுதானியங்கள் விதைக்க தயார் செய்யலாம். நிலத்தை ஒருங்கிணைந்த சில வழிகளில் தயார்படுத் துவதன் மூலம் நிலத்தின் உயிர்த்தன் மையை மேம்படுத்தி சிறுதானியங்களை சாகுபடி செய்து லாபம் பெறலாம். இதற்கு கீழ்க்காணும் வழிமுறைகளை விவசாயி கள் கடைப்பிடிக்க வேண்டும்.

நிலத்தை சீரமைத்தல்

சிறுதானிய விவசாயிகளுக்கு ஏற்பட்ட நட்டத்தாஸ் நிலங்கள் புறக்கனிக்கப்பட் டுள்ளன. அவற்றில் சீனமக் கருவேலை மற்றும் புதர்த் தாவரங்கள் மண்டிக் கிடக்க லாம். இவற்றை அகற்றி நிலத்தை சீராக்கு வகற்கு ஏக்கருக்கு 10 ஆயிரம் வரை சேல வாகும். சிறுதானிய விவசாயத்தால் ஏக்க குக்கு 10 குவின்பால் வரை பயிர் விளை விக்க முடியும். இத்தடன் இந்த தானி யங்களை கொண்டு விவசாயிகளின் குடும்பத்திற்கு ஒராண்டு தேவைப்படும் உணவிற்கான தானியங்களை பெற முடி யும்.

வண்டல் மண்ணை நிலத்தில் கொட்டுதல்

கண்மாய்கள் மற்றும் ஆருகில் உள்ள நீர்நிலைகளில் நிறைந்து கிடக்கும் வண் டல் மண்ணை மாணாவாரி நிலத்தில் கோட்டி பரவலாக்கலாம். இதனால் நிலத்து மண்ணின் உயிர்த்தன்மை நன்றாக மேம் படும். இதனை செய்ய ஒரு ஏக்கர் நிலத் திற்கு 50 கணமீட்டர் மண் தேவைப்படும். இதற்கு ஆகும் செலவு ரூ.5 ஆயிரம் வரை ஆகும். கண்மாய் வண்டல் மண்ணில் பாக்மரியா, நன்மை செய்யும் புழு, பூச்சிகள் நிறைந்த இயல்பான உயிர் உரம் உள்ளது. இது நிலத்தின் விளைவிப்பு திறனை அதி கப்படுத்தும்.

பண்ணைக் குட்டைகளை உருவாக்குதல்

மானா வாரி நிலங்களில் நீர்ப்பிடிப்பு பகுதிகளில் அமைக்கப்படும் பண்ணைக் குட்டைகள் சாகுபடிக்கு தேவையான நீரை தரும் நீராதரமாக அமையும். பண்ணைக் குட்டையின் நீர் அந்த நிலத்தில் பயிர்களுக்கு உயிர்நீராக அமையும். பூ மற்றும் கதிர்விடும் சமயங்களில் போதிய மழை இல்லாமல் பயிருக்கு தேவை யான நீர் கிடைக்காமல் போகலாம். இந்த நிலையில் பண்ணைக் குட்டை யில் தேக்கி வைக்கப்பட்டிருக்கும் நீர், பயிர்களை காப்பாற்ற உதவும். 750 கனமீட்டர் கொள்ளளவுகொண்ட ஒரு பண்ணைக் குட்டை

ஆயீரம் செலவாகும். மானாவாரி நிலத்தின் நிலத்தடி நீரை தொடர்ந்து பாதுகாப்பதற் கும் பண்ணைக் குட்டைகள் உதவும்.

ஊருணிகள் உருவாக்குதல்

மானவாரி விவசாயிகள் வாழும் பகுதி பெரும்பாலும் வறட்சிக்கு இலக்காகும் பகு தியாக இருப்பதுண்டு. அங்குள்ள மக்க ளுக்கான தண்ணீர் தேவை அதிகமாக இருக்கும். விவசாய காலங்களில் தண்ணீர் பற்றாக்குறை ஏற்பட்டால் அது உழவுத் தொழிலை கடுமையாக பாதிக்கும். எனவே, மானவாரி விவசாயத்தை பொறுத்தவரை ஒரு கிராமத்தில் உள்ள 200 குடும்பங்க ளுக்கு ஒரு ஊரணி என்ற அடிப்படையில் ஊருணிகள் அமைக்கப்பட்டால் தண்ணீர் பிரச்சினை தீரும். ஒரு ஊருணி அமைப்ப தற்கு ரூ.1.50 லட்சம் செலவாகும்.

கண்மாய்களை சீரமைத்தல்

மழையை எதிர்பார்த்துக் கிடக்கும் மானா வாரி நிலங்களில் அமைக்கப்படும் கண் மாய், ஏரி, குளங்கள் அனைத்தும் கோவில் திருப்பணிகளுக்கு ஒப்பாகும். மானாவாரி நிலங்களுக்கு தண்ணீர் வழங்கி வந்த தூர்ந்து கிடக்கும் கண்மாய்களை சீரமைப் பதன் மூலம் மீண்டும் சிறுதானிய உற்பத்தி அதிகரிக்கும். ஒரு கண்மாயை சீரமைக்க ரூ.2 லட்சம் வரை செலவாகும்.

"இது தவிர விளைந்த பயிர்களை காய வைத்து கதிரடிக்கவும், அறுவடை செய்த பயிர்களை பாதுகாக்க தானிய கிடங்கு களை கட்டுவதன் மூலமும் சிறுதானிய விவசாயிகளின் சாகுபடிக்கு தேவையான முமுமையான கட்டமைப்புகனை உறுதி செய்ய உதவும். இதன் மூலம் தேன்மாவட் டங்களில் மானாவாரி சிறுதானிய விவசாயி களின் வாழ்வில் புதிய நம்பிக்கையை ஏற் படுத்த முடியும்.

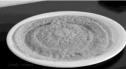
தகவல்: களஞ்சியம் மற்றும் சிறுதானிய மேம்பாட்டு கூட்டமைப்பு, மதுரை.

Media Coverage-Paper Advertisement

சிறுதானிய உணவு உண்போம்! அதன் சுவையும் சத்தும் அபாரம் என்போம்!

குதிரைவாலி, தினை,சாமை, வரகு, கேழ்வரகு, பனிவரகு, ஆகிய சிறுதானியங்கள் எளிதில் சீரணமாகி உடலுக்கு பலத்தையும், நோய் எதிர்ப்பு சக்தியையும் தரும் யாரம்பரியமான உணவாக *ஒ*ருந்தன.

உடல் வ புரதம், ந சிறுதான குனி உட

காலப்போக்கில் நாம் இவற்றை மறந்ததால் சர்க்கரை நோய், இருதய நோய், உடற்பருமன், ரத்த அழுத்தம் போன்ற நோய்களின் பாதிய்பு தற்போது தீவிரமாக இருக்கின்றது.

உடல் வளர்ச்சிக்கும், ஆற்றலுக்கும், நோய் எதிர்ப்பு சக்திக்கும் தேவையான தாதுக்கள், புரதம், நார்ச்சத்து, கால்சியம், பாஸ்பரஸ், கார்போஹைப்ரேப் போன்ற சத்துக்கள் சிறுதானியங்களில் தான் நிறைந்துள்ளன.

கைவி உங்கள் குடும்பத்தினர் அனைவருக்கும் சிறுதானிய உணவுகளை அறிமுகப்படுத்துங்கள். உங்கள் குடும்பத்தினரின் ஆரோக்கியத்தை உறுதி செய்யுங்கள். கல், மன், தூசி நீக்கப்பட்டு தூயலையாகவும், சுகாதாரமாகவும், மதப்புக்கூட்டப்பட்ட சிற்தானியங்கள் கடைக்கும் இடம்

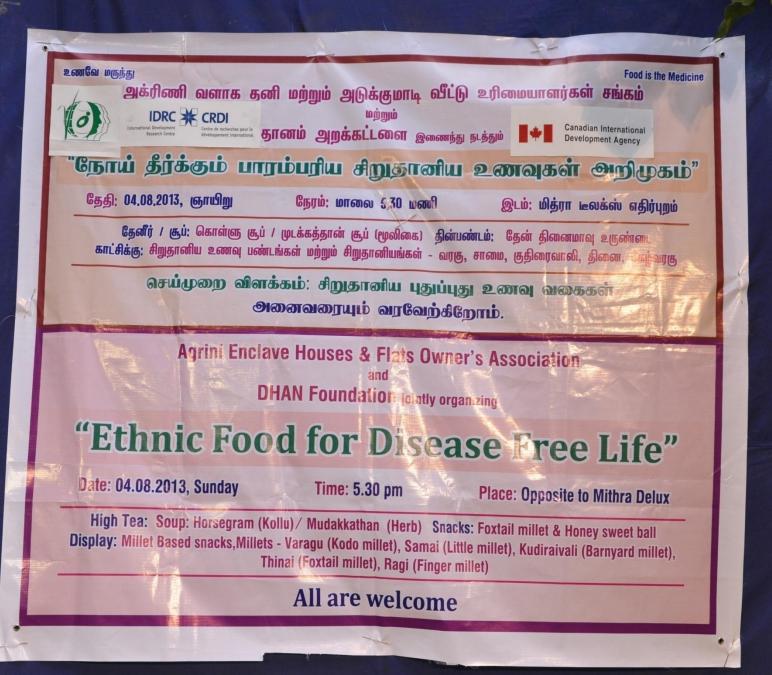
களஞ்சியம் தொழிலகம் லிமிடெட்,

ஊட்டச் சத்தினை உறுதிப்படுத்தும் சிறுதானியங்களின் மறுமலர்ச்சித் திட்டம்-தெற்கு ஆசியா

1/எ.வைத்தியநாதபுரம் கிழக்கு, கென்னட் குறுக்குத் தெரு, மதுரை-625 016

தொ.பே: 0452-2302550, மொபைல்: 93441 02651

சிறுதானியங்களை உண்போம்! ஆரோக்கியமான சமுதாயத்தை உருவாக்குவோம்!

Branded Millets

SMALL MILLETS – CONDUCTING MILLET NIGHT IN AGRINI Recipe Training

Small Millet Recipes

உறுதிப்படுத்தும் ളെമള நிறுவனங்கள் நிரியுதவி இந்திய வருகிறது. கனடாவைச் சேர்ந்த ஐ.டி.ஆர்.சி. இடங்களில் செயல்படுத்தி பான்பாட்டை அதிகரிக்க தானம் அறக்கட்டனை 2 601 61 ஆகியா" என்ற ஆராய்ச்சி திட்டத்தை கிறுதானியங்கள் மறுமலர்ச்சி திட்டம் un min உற்பத்தி ~~ទ~~ង់ង្វីលាன மற்றும் கி.ஐ.டி.ஏ அளவில் ஆற புரிகின்றன. கிறுதானிய POILLE

தொடர்பு கொள்ள வேண்டிய முகவரி மேலும் விபரங்களுக்கு

இணையதளம்: www.dhan.org/smallmillets/ uதுரை – 625 016. គុណិម្ល់நாடு. இந்தியா தோலைபேசி: +91 452 2302550; 1A, வைத்தியநாதபுரம் கிழக்கு கெள்ளட் குறுக்கு சாலை னக்பேசி: 97860 40385 grario anjāsti.com

ஊட்டச்சத்து மிக்க சிறுதானிய 660016561iumit १ का व्यक्त

giántrái உட்கொண்டு ഖണക്കണ് ஆரோக்கியத்தை பேண நாம் செய்ய 2 होक ला कु அம்முயற்சியில் உதவி புரிய, சிறுதானிய உணவு தயாரிக்கும் தகவல்கள் அடங்கிய சிறுதானியங்கள் நாம் தற்போது அதிகமாக 2 00101 நமது குடும்பத்தினரது காலப்போக்கில் அழிந்து விட்டன. இந்த உட்கொள்ளும் நெல் அரிகியை விட அதிக ஊட்டச்சத்து வாய்ந்தவை. எனவே, வகைளை கற்றறித்து, நமது அன்றாட அங்கமாக மாற்றுவது மிக்க பாரம்பரிய கடமையாகும். 2 6010 கோப்புறையை பாரம்பரியமாக சிறுதானிய உணவில் ஒரு நமது மற்றும் வழங்குகிறோம். Continue ஊட்டச்சத்து உணவில் 696 el pe ₿¶Lİ

(noni)

குதிரைவாலி, வரகு மதிப்பூட்டப்பட்ட பாரம்பரிய சுவைத்துப்பார் /கிறுதானிய உணவுகள் அரங்கநாதன், 2011. உணவுகள், த.நா.வே.ப.க.2012. FTGMLD, செல்வமணி 1. கேழ்வரகு, ai

Canadian International , Development Agency

IDRC CRDI

10

Small Millet Leaflets

Mobile Marketing Unit

tr

Exhibition cum sales in Walkathon - 2016

Small millets Consumption Promotion of Millets in Chennai Festival

ti

Exhibition cum sales in Madurai Symposium

17

FPO Promotion

> 3 FPOs promoted for small millets

Focused on

- Productivity Enhancement
- Value Addition
- Branding
- Marketing
  - A. Federations B. Producer Companies C. Wholesales
    - **D. Retailers**

Different Form of Millet Rice

Raw Grains
Dehusked
Fully Polished
Semi Polished
Par Boiled

Value Added Products of Small Millets

Rice (Dehusked, Semi Polished, Parboiled)

- Dosai Mix
- Sevai
- Vermicilli
- Puttu Mix
- > Multigrain Mix
- Health Mix SNACKS
  - > Murukku
  - > Seedai
  - Lattu
  - > Athirasam
  - > Cookies
  - > Noodles

Profit Sharing to the farmers

No. of Farmers involved: 40
 Crops taken model: Kudiraivali (18 MTs)
 Crops taken model: Varagu (8 MTs)
 Processer involved: Procuring

 Processing
 Branding
 Marketing

 Total Profit earned in 26 MTs: Rs. 2,16,000

 Profit shared to Farmer : Rs. 8.30/kg
 Profit / Farmer = Rs. 165 to Rs. 11,602

Profit Sharing Function

Maximum profit sharers from Veppampatti village to a maximum of Rs. 11,600/-

41

Identification of Channels

- Wholesalers
- Retailers
- Cookies Manufactures
- Snacks Producers
- Restaurants and Food Caterers
- NGOs/Self Help group members
- DHAN Collective institutions -Federations

Comparison of Price of small millets as on 14.02.2018

(Rs/Kg)

S. No	Grains	Eco care Chennai	Nala organics Chennai	Kannan Departmen tal store, Madurai	Retailers in Madurai	KTL
1	Varagu (Kodo millet)	130	120	68	65	53
2	Thenai (Foxtail millet)	120	120	45	55	36
3	Samai (Little millet)	130	120	80	78	68
4	Kudiraivali (Barnyard millet)	130	120	65	65	52

Sales of Small Millets through Different Channels

Channels	2013-14		2014-15		2015-16	
	QTY MT	Value Rs.L	QTY MT	Value Rs.L	QTY MT	Value Rs.L
WholeSaler	1.10	2.0	41.5	22.82	104.9	57.71
Retailer	0.50	0.92	3.80	2.12	5.19	2.86
Processor	9.92	18.04	12.48	6.86	0.03	0.02
Federation	44.74	81.34	25.83	14.20	2.03	1.12
Consumer	1.77	1.77	3.51	1.93	2.89	1.59
TOTAL	105.52	58.03	87.12	47.93	115.0	63.30

Sales of Small Millets through Different Channels

Channels	2016-17		2017-18		Total	
	QTY MT	Value	QTY MT	Value	QTY MT	Value
Wholesalers	84.19	46.31	20.0	11.02	232.64	138.97
Retailer	16.84	9.26	2.08	1.15	26.80	15.88
Processor	0.34	0.19	0.0	0.0	30.90	17.00
Federation	12.91	7.10	98.93	42.26	250.00	126.43
Consumer	3.29	1.81	0.80	0.44	12.92	7.54
TOTAL	117.57	64.67	121.81	54.87	553.26	305.74

- 1. Lot of awareness in Tamilnadu about health aspects of small millets
- 2. New opening of Natural Food products mainly for small millets
- 3. One millet meal per day controls diabetics
- 4. Variety of value added products
- 5. More professionals especially IT professionals come to through field members of federation
- 6. Farmer Producer Organization would be focused
- 7. Small millets is the future product like Quinoa in USA.
- 8. FFS Packing
- 9. SMART handling
- 10. Scope for increased sales due to increased awareness among members of DHAN Collectives

THANK YOU

